

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/792/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412214681
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6412214681.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi K. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. O. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie sumy 137,09 € s prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu žiar nad Hronom zo dňa 22. 04. 2013, č. k. 5Cb/9/2013-88, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS trovy odvolacieho konania vo výške 16,11€ do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia právneho zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Andrejovi Cifrovi, advokátovi, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd návrh navrhovateľa zamietol, odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania a zaplatiť ich do rúk právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu JUDr. Andreja Cifru vo výške 202,19 € v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX.

V rozhodnutí uviedol, že návrhom sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 137,09 € s príslušenstvom. Vedľajší účastník na strane odporcu s návrhom nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť s poukazom na to, že vzniesol námietku premlčania.

Pol po vykonaní dokazovania súd konštatoval, že navrhovateľ podal návrh na Okresný súd dňa 26. 10. 2012, pričom dlh sa stal splatným dňa 20. 7. 2003, teda je zrejmé, že navrhovateľ podal návrh po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Z tohto dôvodu návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Keďže odporca si trovy konania neuplatnil, súd mu ich nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy konania **v súlade s vyhláškou číslo 655/2004 Z. z.**

Proti rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ, a to proti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka. Uznesenie v tejto časti žiadal zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33€.

Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Podľa jeho názoru v danom prípade mal súd aplikovať § 150 ods. 2 O. s. p., pretože predmetom konania je suma 137,09 eur, teda je zrejmé, že ide o drobný

spor, pričom trovy právneho zastúpenia vo výške 202,19 eura sú značne neprimerané k výške žalovanej pohľadávky. Zastáva názor, že vedľajší účastník by sa mal z podstaty svojej existencie snažiť o čo najhospodárnejšie vedenie konania v záujme znižovania vzniku neefektívnych nákladov, a to hlavne s ohľadom na vznik nákladov spojených s cestovaním a stratou času. Nie je dôvod, aby si vedľajší účastník nemohol vybrať advokáta v mieste sídla súdu alebo, aby z dôvodu hospodárnosti nemohol vystupovať na pojednávaní substitučný zástupca advokáta z obvodu sídla súdu. Vedľajší účastník ako subjekt, ktorý sa pojednávaní zúčastňuje dobrovoľne a nezastupuje svoje záujmy, by mal na predmetné skutočnosti obzvlášť dohliadať a zohľadňovať z nich. Vzhľadom na to, že nejde o právne zastúpenie priameho účastníka konania, ale len o zastúpenie vedľajšieho účastníka, ktorý sa už okrem iného k danej veci vyjadril písomne a na pojednávaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, navrhovateľ zastáva názor, že právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka nič nebránilo zvoliť si substitučného právneho zástupcu z obvodu sídla súdu.

Poukázal na to, že cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa a zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O. s. p.). Zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva.

Z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. vyplýva, že cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ je toho názoru, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný.

Poukázal na to, že z vlastných skúseností má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov. Z toho je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Uznesenie žiadal potvrdiť ako vecne správne a priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11€, a to za jeden úkon právnej pomoci, vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 25. 06. 2013 vo výške 8,30 € a režijný paušál 7,81 €.

K námietkam uvedeným v odvolaní uviedol, že združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľov vstúpilo legitímne v súlade s § 93 ods. 2, 3 O. s. p. z vlastného podnetu do predmetného spotrebiteľského sporu v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa. Takto zvolený procesný postup vstupu vedľajšieho účastníka do konania je zákonne rovnocenný so vstupom do konania na základe výzvy niektorého z účastníkov urobenej prostredníctvom súdu a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa s ich vstupom, dokonca ani vedomosť spotrebiteľa o ich vstupe do konania. Vstup združenia do konania zákon v § 93 ods. 2 O. s. p. priamo predpokladá. Ich vstup do konania bol opodstatnený, pretože prvostupňový súd návrh zamietol po ich vstupe do konania na základe argumentácie obsiahnutej v ich vyjadrení, ktorá bola účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní.

Zdôraznil, že spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku ich aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné.

Pokiaľ je im často vytýkané, že v súdnych konaniach iba vznášajú námietky premlčania, poukazujú na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá neumožňuje súdu prihliadať na premlčanie ex offa, preto to robia oni na ochranu práv spotrebiteľov v každom spore, v ktorom navrhovateľ žaluje premlčaný nárok. Je ich povinnosťou chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi dodávateľov.

Navrhovateľ s odstupom viacerých rokov uplatňuje na slovenských súdoch pohľadávky voči spotrebiteľom na základe dubióznych právnych titulov, ktorí sa tak dostávajú do nevýhodného postavenia najmä v súvislosti s nezachovaním dôležitých listín. Vzniká nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ sa v súdnom konaní nedokáže efektívne brániť, napr. poukazovaním na neprijateľné zmluvné podmienky alebo vznesením námietky premlčania.

Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov ich združením na súdoch.

Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, podľa ktorej každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Tento záver vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08 a II. ÚS 122/09.

Argumentácia navrhovateľa v tom, že združenie musí byť samo z podstaty existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, je podľa ich názoru účelová, nelogická až absurdná.

Predmetom ich činnosti je ochrana spotrebiteľov, ktorý naplňajú aj tým, že vstupujú na stranu žalovaných spotrebiteľov na ich podporu do súdnych konaní.

Vedľajší účastník, ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo v súdnom konaní vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. Práve preto vedľajší účastník je právne zastúpený advokátmi.

V danej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, preto je nutné použiť normy spotrebiteľského práva, aj výkladové pravidlá ich aplikácie. Základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívny zásah štátu, ktorým je kompenzovaná zjavná nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom v kontraktačnom procese. Tento pozitívny zásah štátu realizuje zákonodarná moc spotrebiteľskou právnou úpravou.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo výroku rozhodol správne. Taktiež sa stotožňuje s jeho odôvodnením rozhodnutia v celom rozsahu. Prvostupňový súd správne aplikoval príslušné normy práva, rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Z tohto dôvodu sa odvolací súd obmedzuje len na skonštatovanie správnosti daného rozhodnutia a na doplnenie dôvodov správnosti tohto rozhodnutia v súvislosti s podanými konkrétnymi námietkami uvedenými v odvolaní.

Navrhovateľ v odvolaní ako odvolací dôvod uviedol nesprávne právne posúdenie veci, teda odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Keďže navrhovateľ namieta nesprávne rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd zisťoval, či prvostupňový súd použil predpis, ktorý mal použiť. Z rozhodnutia vo veci samej je zrejmé, že okresný súd rozhodoval v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, pričom na rozhodnutie o trovách aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Je preto nepochybné, že vedľajší účastník

bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto mu patrí právo na náhradu trov konania. Prvostupňový súd vyššie citované ustanovenie správne aplikoval .

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní odvolací súd neakceptoval, pretože nie sú dôvodné.

K námietkam navrhovateľa ohľadom práva vedľajšieho účastníka na zastúpenie a účelnosť týchto trov odvolací súd poukazuje na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Tak ako navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo garantované ústavou využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje Občiansky súdny poriadok.

V ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ustanovenia § 18 O. s. p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

Podľa § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal. Vedľajší účastník správne vo vyjadrení k odvolaniu argumentuje princípom tzv. „rovnosti zbrani“, pričom aj navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, resp. ho spochybňuje poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné. Pre takýto záver nie je žiaden rozumný dôvod, pričom odporuje vyššie citovanej právnej úprave.

Vedľajší účastník má v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého stojí (§ 93 ods. 4). V zmysle odseku 3 do konania vstupuje z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. V danom prípade vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu, pričom nenastala situácia, ktorú predpokladá citované ustanovenie v poslednej vete, že by musel súd o prípustnosti vedľajšieho účastníka rozhodovať. Vstup vedľajšieho účastníka do konania nie je podmienený v takomto prípade súhlasom spotrebiteľa a dokonca ani jeho vedomosťou o vstupe združenia do konania.

Ustanovenie § 137 Občianskeho súdneho poriadku vymenúva trovy konania, medzi ktoré patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, pričom takouto ochranou je aj združenie. V citovaných ustanoveniach je zákonodarcom implementovaná Smernica o ochrane spotrebiteľa č. 93/13/EHS pred nekalými zmluvnými podmienkami v čl. 7 stanovenú povinnosť členských štátov umožniť, aby organizácie na ochranu spotrebiteľov mali adekvátne a účinné prostriedky na ochranu spotrebiteľských práv. Týmto účinným prostriedkom je vstup občianskeho združenia do konania na strane spotrebiteľa a jeho postavenie vedľajšieho účastníka s procesnými právami. Umožniť na jednej strane občianskemu združeniu vstúpiť do konania, ale nepriznať mu, ak je v konaní úspešný, právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil, vrátane právneho zastúpenia, je popri už vyššie uvedenom aj nesprávnym výkladom čl. 7 citovanej Smernice o nekalých zmluvných podmienkach, čo v konečnom dôsledku by v praxi znamenalo, že združenie na ochranu práv spotrebiteľov by odrádzalo od vstupu do ďalších konaní, ale na druhej strane by dodávateľovi umožňovalo bez rizika si od spotrebiteľov naďalej uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky.

Navrhovateľ v odvolaní uvádza, že súd mal aplikovať § 150 ods. 2 O. s. p. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že aj keď trovy konania sú vyššie ako uplatnená pohľadávka, išlo o účelné vynaloženie trov a odvolací súd nevidí dôvod na ich zníženie. Je nepochybné, že vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom, voči ktorému podal odpor vedľajší účastník, pričom v ňom vzniesol námietku premlčania. Odpor bol navrhovateľovi doručený dňa 01. 02. 2013, súd následne vytýčil pojednávanie na deň 22. apríla 2013. Súd vo veci riadne konal za účasti zástupcom

navrhovateľa ako aj vedľajšieho účastníka. Na pojednávaní navrhovateľ nijako nereagoval na vznesenú námietku premlčania, následne súd návrh zamietol. Vzniknuté trovy na strane vedľajšieho účastníka sú primerané, keďže vo veci bolo nariadené pojednávanie. Zástupca vedľajšieho účastníka nevykonala žiadne také úkony, ktoré by neslúžili na obranu práv odporcu. Taktiež pre zástupcu vedľajšieho účastníka nevyplýva žiadna povinnosť, aby sa nechal v spore zastupovať na základe substitúcie, pričom treba zohľadniť aj to, že účastník s takýmto postupom nemusí súhlasiť.

Z hľadiska účelnosti trov prvostupňový súd tieto priznal správne, keďže išlo o základné úkony právnej pomoci.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný vedľajší účastník, preto mu patrí náhrada trov odvolacieho konania, ktorá pozostáva z odmeny za jeden úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 25. 06. 2013 v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

V rozhodovanom prípade odvolací súd vychádzal z namietanej hodnoty, ktorou je suma priznaných trov prvostupňového konania vo výške 202,19 €. Podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky by patrila odmena advokátovi vo výške 19,92 € za jeden úkon právnej pomoci, Právny zástupca pri vyúčtovaní vychádzal z § 14 ods. 3 vyhlášky číslo 655/2004 Z. z., Keď žiadal priznať polovičný úkon z hodnoty 16,60 eur, čo predstavuje 8,30 eura a režijný paušál 7,81 eura, spolu 16,11 eura. Súd zmluvu na základe takéhoto návrhu priznal trovy odvolacieho konania.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.